सन २०२०-२१ करीता इको टुरिझम (राज्य) (२४०६-२२९५) योजनेंतर्गत निसर्ग पर्यटन स्थळाच्या विकास कामांकरिता निधी वितरण करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. निसप-२०२१/प्र.क्र.१२/फ-९

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक :- ३० मार्च, २०२१

वाचा:-

- १. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.निसप-२०२०/प्र.क्र.८६/फ-९, दिनांक १०.०९.२०२०
- २. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.निसप-२०२०/प्र.क्र.८६/फ-९, दिनांक ०९.१२.२०२०
- ३. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.निसप-२०२०/प्र.क्र.८६/फ-९, दिनांक ०९.१२.२०२०
- ४. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.निसप-२०२०/प्र.क्र.१९८/फ-९, दिनांक ०१.०२.२०२१
- ५. प्रधान मुख्य वनसरंक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष- १/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.०२/४०५/२०२०-२१, दिनांक १६.०२.२०२१
- ६. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि. १५ मार्च, २०२०
- ७. प्रधान मुख्य वनसरंक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष- १/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.०२/४७५/२०२०-२१, दिनांक १८.०३.२०२१
- ८. प्रधान मुख्य वनसरंक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष- १/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.०२/५१०/२०२०-२१, दिनांक २३.०३.२०२१

प्रस्तावना:-

सन २०२०-२१ राज्य योजनेअंतर्गत निसर्ग पर्यटन स्थळाचा विकास (२४०६-२२९५) या लेखाशिर्षांतर्गत रुपये ६२२०.०० लक्ष नियतव्यय मंजूर व अर्थसंकल्पीत आहे. वित्त विभागाचे संदर्भ क्र.६, दि. १५ मार्च, २०२० च्या परिपत्रकान्वये सुधारित अंदाजाच्या मर्यादेत (२४०६-२२९५) या योजनेंतर्गत रु.४५६४.४५ लक्ष नियतव्यय मंजूर व अर्थसंकल्पीत आहे. यामध्ये एकूण ४ योजनाचा समावेश आहे. सन २०२०-२१ करिता निसर्ग पर्यटन स्थळाचा विकास (२४०६-२२९५) या राज्य योजनेअंतर्गत मंजूर नियतव्ययाच्या अनुषंगाने मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) पुणे, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती व वनसंरक्षक (प्रा.) यवतमाळ या वनवृत्तातील निसर्ग पर्यटन स्थळांचा एकूण रु.३७११.०४ लक्ष इतक्या रकमेचा चालू बाब प्रस्ताव विवरणपत्रासह व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र निसर्ग पर्यटन विकास मंडळ, नागपूर यांचेकडून शिफारशीसह प्राप्त झाला आहे. सदर प्रस्तावास प्रधान मुख्य वनसरंक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संदर्भ क्र.५, ७ व ८ व्या पत्रान्वये शासन मंजूरी प्रदान करुन अनुदान उपलब्ध करुन देण्याबाबत विनंती केली आहे. त्यानुसार या कामासाठी अनुदान वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

प्रधान मुख्य वनसरंक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संदर्भ क्र.५, ७ व ८ नुसार सादर केलेला प्रस्ताव व वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.६ येथील परिपत्रक विचारात घेता प्रस्तावातंर्गत मागणी लक्षात घेऊन, खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आलेल्या निसर्ग पर्यटन स्थळासाठी सन २०२०-२१ करीता इको टुरिझम (राज्य) (२४०६-२२९५) या योजनेमधून सविस्तर शिर्षनिहाय **रु.३०५९.९५ लक्ष** इतका निधी खालील अटी व शर्तींचे अधिन राहून वितरीत करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे:-

(२४०६-२२९५) (रुपये लाखात)

<u> </u>				(1004-11		
नियंत्रक	निसर्ग पर्यटन स्थळाचे	٥٦_	२१-	ર७–	५०-इतर	एकूण
अधिकारी	क्षेत्र	मजूरी	पुरवठा	लहान	खर्च	
			व	बांधकामे		
			सामुग्री			
मुख्य वनसंरक्षक	मौजे कडबनवाडी	६७.००	४७.७५	६.००	१५६.०३	208.90
(प्रा.) पुणे	गट.नं.३६ ता.इंदापूर					
	येथील चिंकारा संरक्षण					
	व जैव विविधता					
	वनउद्यान					
	मौजे पाचगांव पर्वती	९४.००	00.00	٥٠.٥	२४६.२८	४१८.२८
	फॉ.स.नं.१ येथील					
	तळजाई वनउद्यान					
	मौजे कन्हेरी येथे वन व	७८.७६	ξο.00	0.00	२०३.३२	३४९.०८
	पर्यटन विषयक	82.00	30.00	8.00	१०३.८९	909.८९
	माहिती उद्यान तथा	,	,		, ,	, ,
	वन्यप्राणी अधिवास					
	विकास परिसर					
अपर प्रधान	पांढरकवडा वन्यजीव	३६२.०	0.00	0.00	५८१.२५	९४३.२५
मुख्य वनसंरक्षक	विभाग पांढरकवडा	0				
तथा क्षेत्र	(टिपेश्वर)					
संचालक	(नवीन बाब प्रस्ताव)					
मेळघाट व्याघ्र						
प्रकल्प,						
अमरावती						
मुख्य वनसंरक्षक	मौजे पोहरादेवी	49.00	0.00	٥٥.٥٥	५७६.९०	७१५.९०
(प्रा.) यवतमाळ	बायोलॉजीकल पार्क					
	(नवीन बाब प्रस्ताव)					
	श्री.महालक्ष्मी संस्थान	0.00	२५.००	0.00	७.२४	३२.२४
	देऊळगांव (वडसा)					
	(चालू बाब प्रस्ताव)					

	श्री.संत मुंगसाजी	0.00	9९.००	0.00	4.30	२४.३०
	महाराज समाधीस्थळ,					
	धामणगांव देव (चालू					
	बाब प्रस्ताव)					
	नेर वनउद्यान (अरोमा	0.00	40.00	0.00	98.98	६ ४.9४
	पार्क) ता.नेर					
	(चालू बाब प्रस्ताव)					
	जैवविविधता वन	0.00	80.00	0.00	१६.०९	५६.०९
	उद्यान, वडगांव (जांब)					
	(चालू बाब प्रस्ताव)					
	एकूण:-	७०२.७	389.b	904.00	9९90.88	३०५९.९५
		દ્ધ	y			

अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे-:

- 9. सदर निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प,नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर हे राहतील. त्यांच्याकडे हा निधी सुपूर्द करण्यात येत आहे.
- २. उपरोक्त खर्च विहीत कार्यपध्दतीनुसार तसेच अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उपलब्ध मासिक निधी प्रवाहानुसार खर्च करण्यात यावा. यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ३. नियंत्रक अधिकाऱ्यांना सूचित करण्यात येते की, एकूण वितरीत केलेल्या/करण्यात येणाऱ्या तरतूदीपेक्षा कोणत्याही परिस्थितीत अतिरिक्त खर्च होणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.
- ४. सदर तरतूद खर्च करतांना वित्त विभागाने वेळो वेळी घालून दिलेल्या अटी व शर्तीचे पालन करावे.
- ५. संस्थेने आर्थिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये मंजूर व वितरीत अनुदानाच्या मर्यादेत खर्च सिमित ठेवावा.
- ६. सदरहू मंजूर करण्यात आलेले अनुदान संबंधित कोषागारातून काढून घेतल्यानंतर काढण्यात आलेली रक्कम महालेखापाल कार्यालयातील लेख्यात त्याच शिर्षाखाली नोंदली गेली आहे किंवा नाही याची खात्री करुन घ्यावी व त्याबाबतचे प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
- ७. संस्थेने मागील वर्षाकरिता त्यांना उपलब्ध करुन दिलेल्या अनुदानाच्या विनियोगाबाबतचे प्रमाणपत्र शासनास तसेच महालेखापालांना तात्काळ सादर करावे. त्याचप्रमाणे, आता वितरित करण्यात येत असलेल्या अनुदानाचे तपिशलवार देयक व विनियोग प्रमाणपत्र देखिल (Utilization Certificate) महालेखापाल, लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-२ नागपूर व शासनाला तातडीने सादर करावे.
- ८. उपरोक्त अनुदानामधून केलेल्या खर्चाचे स्वतंत्र लेखे व पुस्तके तपासण्याचे अधिकार महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर यांना राहतील व त्याकरीता सदर संस्था त्यांना संपूर्ण सुविधा उपलब्ध करुन देईल.
- ९. प्रत्यक्ष खर्च करण्यापूर्वी विहीत पध्दतीचे पालन करावे व आवश्यकतेनुसार आहरण करावे.

- १०. सदर खर्च वित्त विभागाच्या दिनांक १६.०४.२०२०, १५.०३.२०२१ चे परिपत्रक व दि.४.५.२०२० चा शासन निर्णयातील अटींची पूर्तता होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ११. सदर मंजूरीस शासन निर्णय क्रमांक एमएससी- २०११/प्र.क्र. १७८/फ-५, दिनांक ३०.९.२०११ च्या परिशिष्टात नमुद केलेल्या अटी व शर्ती बंधनकारक असतील.

सदर योजनेवर होणारा खर्च मागणी क्रमांक-सी-०७ प्रधान शिर्ष- २४०६, विनकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत, राज्य योजनांतर्गत योजना (०२) (०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६-२२९५) या लेखाशिर्षा अंतर्गत सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र.१५१/व्यय-१०, दिनांक २५.०३.२०२१ अन्वये व वित्त विभागाच्या दिनांक १६.०४.२०२०, १५.०३.२०२१ चे परिपत्रक व वित्त विभागाच्या दि.०४.०५.२०२० चा शासन निर्णय तसेच वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र.विअप्र/२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय, भाग-२, दिनांक १७.४.२०१५ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२१०३३०१६१७५८९३१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(गजेंद्र नरवणे) उप सचिव (वने) महसूल व वन विभाग

प्रत :-

- १. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- २. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प,नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- ३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र निसर्ग पर्यटन विकास मंडळ, नागपूर
- ४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती
- ५. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) पुणे
- ६. वनसंरक्षक (प्रा.) यवतमाळ
- ७. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
- ८. सह सचिव/उपसचिव,वित्त विभाग (अर्थ-३)/(व्यय-१०), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ९. उप सचिव, नियोजन विभाग (का-१४७५), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १०. कार्यासन अधिकारी, फ-२/ब-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ११. कार्यासन फ-९, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ (निवडनस्ती)